

Angående utlämnande av revisionshandlingar eller andra handlingar från svenska revisorer och registrerade revisionsbolag till Public Company Accounting Oversight Board

Det har kommit till Revisorsnämndens (RN) kännedom att det amerikanska tillsynsorganet Public Company Accounting Oversight Board (PCAOB) har aviserat att det avser att utföra kvalitetskontroller av två svenska registrerade revisionsbolag under år 2009, vilka är registrerade även hos PCAOB. Detta innebär bl.a. att PCAOB vill ha tillgång till revisionshandlingar och andra handlingar som finns hos berörda revisionsbolag. Jag har vidare förstått att det hos bl.a. dessa bolag uppkommit osäkerhet om de rättsliga förutsättningarna för att lämna ut de aktuella handlingarna, eller uppgifter ur dessa.

Ett utlämnande av handlingar eller uppgifter från svenska revisorer och revisionsbolag till tillsynsmyndigheter i tredje land, dvs. länder utanför EU/EES, kan ske antingen via RN eller direkt från revisorerna eller revisionsbolagen till en sådan myndighet. Reglerna som styr RN:s möjligheter att biträda revisorer och revisionsbolag med att lämna ut uppgifter till sådana tillsynsmyndigheter finns i 27 c § revisorslagen (2001:883). Ett av kraven som ställs i bestämmelsen är att Europeiska gemenskapernas kommission har beslutat att den utländska myndigheten uppfyller tillräckliga krav i enlighet med artikel 47.3 i det åttonde bolagsrättsliga direktivet (revisorsdirektivet)¹. Eftersom ett sådant beslut ännu inte har fattats av kommissionen saknar RN för närvarande möjlighet att lämna ut uppgifter till tillsynsmyndigheter i tredje land.

Frågan är därför i vilken omfattning de hos PCAOB registrerade svenska revisionsbolagen kan lämna ut handlingar eller uppgifter direkt till det tillsynsorganet. Enligt min uppfattning ska denna fråga besvaras med utgångspunkt i revisorslagens krav på att revisorer ska iaktta god revisorssed vilket bl.a. innefattar en skyldighet att iaktta den lagstadgade tystnadsplikten (se 19 och 26 §§ revisorslagen). Revisorslagens regler om tystnadsplikt innebär att en revisor inte får, till fördel för sig själv eller till skada eller nytta för någon annan, använda uppgifter som revisorn har fått i sin

---

¹ Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/43/EG av den 17 maj 2006 om lagstadgad revision av årsbokslut och sammanställd redovisning och om ändring av rådets direktiv 78/660/EEG och 83/349/EEG samt om upphävande av rådets direktiv 84/253/EEG.

yrkesutövning. Revisorn får inte heller obehörigen röja sådana uppgifter. Ett registrerat revisionsbolag har ett ansvar för att de inom revisionsbyrån verksamma revisorerna upprätthåller dessa regler.²

Varken revisorslagen eller dess förarbeten ger något direkt svar på om de nämnda reglerna hindrar revisionsbolag som är registrerade hos PCAOB att till myndigheten lämna revisionshandlingar och andra handlingar som finns hos revisionsbolagen. Eftersom Sverige genom de ändringar i bl.a. revisorslagen som trätt i kraft under 2009 har införlivat revisorsdirektivet bör revisorslagens bestämmelser tolkas i ljuset av detta direktiv.

Av betydelse för tolkningen av de nu aktuella bestämmelserna i revisorslagen är direktivets artikel 47.4. Av denna följer att revisionsbolag verksamma i medlemsstaterna i undantagsfall får tillåta att revisorer eller revisionsbolag överlämnar revisionshandlingar och andra handlingar direkt till de behöriga myndigheterna i ett tredjeland, under förutsättning att vissa krav är uppfyllda. Bland dessa villkor finns krav på att den behöriga myndigheten i tredjelandet har inlett en utredning (investigation) mot en revisor eller ett revisionsbolag och att samarbetsformerna med den behöriga myndigheten i tredjelandet även medger att medlemsstatens behöriga myndighet ges motsvarande direkta tillgång till revisionshandlingar och andra handlingar hos revisionsföretag från tredjeland.

Ovanstående begränsningar innebär att det enligt revisorsdirektivet inte är möjligt för svenska revisionsbolag att till en tillsynsmyndighet från tredje land lämna revisionshandlingar eller andra handlingar för att den myndigheten ska kunna utföra inspektioner (kvalitetskontroller). Vidare kan konstateras att ledande företrädare för Europeiska gemenskapernas kommission vid ett flertal tillfällen har uttalat att kraven i artikel 47 hindrar revisionsföretag från EU-länder att till PCAOB utge revisionshandlingar eller andra handlingar. Detta gäller oavsett om revisionsklientens samtycke har inhämtats före utlämnande eller ej.

Sett i ljuset av det här sagda är det min uppfattning att det för närvarande kan bedömas stå i strid med svensk god revisorssed att till PCAOB lämna uppgifter som finns i revisionshandlingar eller andra handlingar som innehas av svenska revisorer och registrerade revisionsbolag.

Peter Strömberg
Myndighetschef, Revisorsnämnden

---

² Jfr RN:s beslut den 7 februari 2002 i ärende dnr 2001-80 (D 4/02) samt prop. 2008/09:135, s. 140.